

Fornyings-, administrasjons og
kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Også sendt:
postmottak@fad.dep.no

Dato: 01.12.2011
Vår ref.: 11-745 BKA/TAH
Deres ref.: 11/2706

Høring - Rapport om en felles meldingsboks

Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) viser til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets (FAD) høringsbrev 21. oktober 2011 vedlagt rapporten "En felles meldingsboks" utarbeidet Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi-rapport 2011:7).

Difi har identifisert tre ulike løsningsalternativer for å realisere meldingsboksen; offentlig monopol, kommersielt monopol og markedsalternativet. FNO mener at *markedsalternativet* er å foretrekke fremfor et offentlig eller kommersielt monopol.

1. Difis løsningsalternativer og anbefaling

Difi anbefaler et konsept som tar utgangspunkt i ett felles system for meldingsboks. Meldingsboksen skal legge til rette for elektronisk kommunikasjon mellom forvaltningen på den ene siden og innbyggere og næringsliv på den andre siden. Innholdet kan være både strukturert ved hjelp av skjemaer og ustrukturert i form av fritekst.

Difi har identifisert tre ulike løsningsalternativer for å realisere meldingsboksen; offentlig monopol, kommersielt monopol og markedsalternativet. Etter Difis vurdering fremstår *offentlig monopol* og *markedsalternativet* som de mest attraktive løsningsalternativene. For å utnytte begge alternativenes styrker og redusere deres svakheter, anbefaler Difi at en felles meldingsboks realiseres ved å benytte en kombinasjon av de to løsningsalternativene. Et slikt *kombinasjonsalternativ* innebærer at man så raskt som mulig realiserer alternativet om et offentlig monopol, som innebærer en meldingsboks basert på Altinn. Parallelt med dette ser Difi for seg at det påbegynnes et arbeid med å realisere markedsalternativet, hvor Altinn fortsatt skal tilby meldingsbokstjenester, men også skal fungere som meldingsformidler.

Ut fra en helhetsvurdering, hvor særlig digitalt førstevalg, tid og økonomi vektlegges, anbefaler Difi at man går videre med et slikt kombinasjonsalternativ.

2. FNOs merknader til løsningsalternativene

FNO mener at *markedsalternativet* er å foretrekke fremfor alternativer med et offentlig eller kommersielt monopol.

Markedsalternativet vil innebære flere meldingsbokser, hvor innbyggerne og næringslivet har mulighet til å velge én de vil bruke. Dette innebærer at de enkelte meldingsboksleverandørene må konkurrere om brukerne, gjerne segmenter av brukere, hvor pris, tjenestekvalitet, brukervennlighet og sikkerhet vil være viktige faktorer. For at konkurransen skal fungere tilfredsstillende, legger vi til grunn at det skal være enkelt for brukeren å bytte meldingsboksleverandør.

Dette alternativet innebærer at leverandørene som nevnt må konkurrere om brukerne, og dermed i større grad forsøke å dekke brukernes behov. Som Difi antar FNO at markedsalternativet kan gi større andel brukere enn de andre løsningsalternativene, og dermed øke potensialet for gevinst.

Som nevnt gir markedsalternativet muligheter for at flere kommersielle aktører tilbyr meldingsboks, og dermed involveres IT-næringen bredere. Gjennom konkurranse om brukerne vil videreutvikling av meldingsboksen og utvikling av nye tjenester stå sentralt. FNO tror på linje med Difi at dette alternativet i større grad vil stimulere og videreutvikle IT-næringen, til gunst for brukerne og forvaltningen.

Markedsalternativet forutsetter en *meldingsformidler*. Meldingsformidleren skal primært styre trafikken mellom offentlig virksomheter og den meldingsboksløsning som brukeren har valgt, slik at meldingene kommer til riktig sted. Videre vil meldingsformidleren sørge for at virksomhetene får kun ett integrasjonspunkt å forholde seg til. Selv om Altinn allerede har mye av funksjonaliteten på plass for å kunne drifte en meldingsformidler, er det etter det FNOs vurdering ingen ting i veien for at også meldingsformidleren, i likhet med meldingsbokser, kan driftes av en privat leverandør.

3. Rettslige spørsmål

a) Generelt samtykke eller reservasjonsrett?

Difi mener det bør det være anledning for brukerne å gi et generelt samtykke til å motta elektroniske meldinger fra forvaltningen, noe som enten krever en regelendring eller at man tolker eForvaltningsforskriften slik at det allerede er rom for et generelt samtykke. FNO er enig i at dersom en meldingsboks skal fungere etter sin hensikt, bør det ikke som i dag stilles

et absolutt krav om at brukeren skal ha godtatt (samtykket i) at den konkrete meldingen (enkeltvedtaket) kan sendes elektronisk til brukeren, jfr. forvaltningsloven § 27 og eForvaltningsforskriften § 8. Vi viser her bl.a. til at flere virksomheter peker på at samtykkekravet fremstår som en hindring for at de vil ta i bruk elektronisk kommunikasjon, jf. Difi-rapport 2011:3 (Digitalt førstevalg – hindringer). Det bør etter vår vurdering være tilstrekkelig at brukeren gis anledning til å avgi et generelt samtykke til å motta elektroniske meldinger fra forvaltningen, i det minste fra et angitt forvaltningsorgan.

Difi tar videre opp om spørsmålet hvorvidt en reservasjonsrett kan komme i stedet for et krav om uttrykkelig samtykke. FNO stiller seg åpen for at en ordning med reservasjonsrett utredes nærmere, men vi er i utgangspunktet skeptiske. Umiddelbart ser vi at en slik prosedyre kan gi noen praktiske og retteslige utfordringer overfor den delen av publikum som sjelden eller aldri kommuniserer elektronisk.

Bør 7-dagersregelen utgå?

Difi anbefaler at FADs pågående arbeid med å revidere eForvaltningsforskriften også tar opp i seg problemstillingene knyttet til 7-dagersregelen i eForvaltningsforskriften § 8 nr. 7. Regelen innebærer at forvaltningen må sende meldinger (enkeltvedtak) i ordinær postgang dersom mottakeren ikke har åpnet den elektroniske versjonen av meldingen innen en uke. Regelen er primært begrunnet i et ønske om å hindre at innbyggeren lider rettstap. Difi reiser spørsmål hvorvidt det fortsatt er behov for en slik regel, eller om det er rom for justeringer.

FNO støtter et slikt utredningsinitiativ.

b) Hvem er behandlingsansvarlig?

FNO slutter seg til Difis anbefaling om at det må avklares nærmere hvem er behandlingsansvarlig etter personopplysningsloven i en modell der flere aktører utveksler, formidler og på annen måte behandler personopplysninger i tilknytning til en eller flere meldingsbokser.

Med vennlig hilsen

Finansnæringens Fellesorganisasjon

Tore A. Hauglie
fagdirektør

